

Forfatter: Nansen, Peter

Titel: ET JULEÆVENTYR

Citation: Nansen, Peter: "ET JULEÆVENTYR", i Nansen, Peter: *Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating*, Gyldendal, 1908-09, s. 121. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-nansen03ny-shoot-workid61234/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter Bd. 3: Noveller; Skitser; Dramatiske Smaating

ET JULEÆVENTYR

Det var et forvorpent Barn. Det kunde sikkert siges, at Opdragelsen havde nogen Skyld, for den havde mildest talt været snavs; men alligevel - - et ti Aars Barn er ikke alene ved Opdragelsen saa mislykket; der maa være noget ugudeligt ved det fra Fødselen af.

Det forvorpne Barn gik lille Juleaften ned ad Vimmelskaftet. Naturligvis var Barnets Klæder revne og lasede; det var et utroligt Barn til at slide Tøj. Fik det ikke forrige Jul et Par af Overlærerens aflagte Bukser! Og nu var der, Skam at nævne, ikke det tilbage at dække Bagen med. Man kunde fristes til at tro, at Barnet havde gjort som den uartige lille Tordenskjold, der satte sig paa en Slibesten.

Det var just ikke sommervarmt den Aften, dog mildt og behageligt for sunde og velklædte Folk. Men de, der saå Drengen, skulde tro, Kjøbenhavn var Sibirien. Han teede sig, som om han var ved at fryse fordærvet. Holdt Hænderne for Munden og lod Taarerne løbe ned ad de snavsede og op-høvnede Kinder.

At det var Skaberi, saå man bedst af, at han hvert Øjeblik stod stille og stirrede paa de oplyste, pyntede Butiksvinduer; havde han for Alvor frosset, havde han vel nok givet sig til at løbe.

De, der lagde Mærke til ham, naar han stod foran en julefin Butik, iagttog et graadigt, ondskabsfuldt Udtryk i hans smaa gesvindte Øjne. Det var ikke som hos andre Børn, der ogsaa kunde falde paa at ville have alt, hvad de saa. Hvor fortryllende var det ikke at se de smaa lækre Unger række Hænderne ud og sige: „Det vil jeg ha' til Jul, Mor!“ . . . Saa snart blot Moderen kyssede dem og sagde: „Ja, naar Baby er rar, skal Baby nok faa det!“ — lige straks blev de fornøjede og lo over hele Ansigtet.

Men det forvorpne Barn saa saa gridsk ud, at man formelig kunde blive hange for ham. Og en Gang en lille sød Pige, der blev ækel ved at se ham, sagde til sin Moder: „Uf sikken en Gadedreng!“ — spyttede han efter hende og sagde et stygt Ord. Heldigvis havde Moderen den Aandsnærverelse at dunke ham alvorligt i Hovedet med sin Paraply, inden han stak af.

Der var udmærket smukt og hyggeligt paa Østergade. Saa lyst som den lyse Dag og Duft af gode Sager fra de varme Butiker, Folk kunde da heller ikke andet end se glade ud; de gik saa smilende og høflige imellem hinanden, som om de allesammen var rigtig gode Venner. Man sagde „om Forladelse“, inden man stødte til hinanden, og selv mod ældre Damer var man galant.

Den uartige Knægt sneg sig med sit mugne, ubehagelige Ansigt ind imellem alle disse elskværdige Mennesker. Udenfor en Bagerbutik blev han staaende og snusede til den fede, søde Lugt af Julekage. Døren — en smuk Glasdør med blaasilkegardiner — blev hvert Øjeblik lukket op, og fine Damer, belæssede med røde og hvide Pakker og med tykke Børn ved Haanden, gik ud og ind. Hver Gang, Døren aabnedes, strømmede den lif-

lige, varme Duft ud, og Drengen kunde ikke holde sin Næse derfra. Han kom nærmere og nærmere, og en Gang, Døren var bleven staaende paa Klem, smuttede han ind og stillede sig op i en Krog ved Siden af to store Kurve med dampende friskbagt Wienerbrød.

Damerne stod foran Disken, og ingen lagde Mærke til ham. Det var heller ikke hyggeligt at se ham staa dér med onde, flakkende Øjne og rystende af Begærlighed.

Saa kom der en høj, smuk Dame med en dejlig, gullokket lille Pige, ret som en Gudsengel. Store, fromme Øjne i det blødeste lille Ansigt. Da hun saa den snavsede, daarlig klædte Dreng, fik hun Taarer i de smukke Øjne, og hun sagde til sin Moder: „Aa, hvor den Dreng ser fattig ud. Maa jeg give ham min Femøre, Mo'r?“

Damen mønstrede Fyren og rystede, som rimeligt var, misbilligende paa Hovedet over hans lidet tiltalende Udseende. Men til sin Datter sagde hun: „Min egen velsignede Unge, hvis det kan glæde Dig, saa vær's'go, giv Drengen din Spareskilling.“

Den lille Pige ledte i sin Muffe og fandt Femøren. Og mens hun forsigtig holdt fast i Moderen med den ene Haand, rakte hun med den anden Drengen Skillingen og sagde: „Den maa Du ha'.“ Drengen saa kun paa Skillingen og rev den til sig paa en saa forslugen Maade, at den lille Pige helt forskrækket gemte sig op til Moderen. „Det er vist en slem Dreng, Mo'r. Han sa' ikke en Gang Tak.“

„Min Dreng“, — sagde Damen alvorligt og inderligt til ham — „husk, at man altid skal sige Tak, naar man faar noget.“

Derpaa gik hun hen til Disken med sin lille bedrøvede Pige og gav hende en Kage til at trøste sig

med over sin barnlige Skuffelse, mens hun selv gjorde sine Julebestillinger.

Men den lille Pige kunde ikke glemme den uartige Dreng, og hun blev i Smug ved at skotte hen til ham.

Drengen blev staaende; han kunde ikke rive sig løs fra de to Kurve med Wienerbrød. Hans Hænder famlede ved Kanien af den ene, mens hans Øjne urolig løb rundt, og da han mente sig ubevogtet, fo'r hans Haand ned i Kurven.

I det samme raabte den lille Pige forfærdet: „Aa Mo'r! Han stjæler!“

Og inden Drengen kunde slippe ud af Døren, var han greben af en behjærtet Tjenestepige. Han havde Haanden fuld af Wienerbrød.

Der var blevet stor Forskrækkelse i Butiken, og de opskræmmede Damer raabte i Munden paa hinanden: „En Tyv! Hvor forfærdeligt! Midt paa Strøget! Hvor er dog Politiet?“ Den lille Pige græd, og da en Betjent kom ind i Butiken, jamrede hun sig højt: „Aa — Mo'r — Mo'r!“

Der behøvedes ingen lang Forklaring, for Drengen var greben paa fersk Gærning. Den kønne, fyldige Bagerjomfru med hvidt Smækkforklæde var godmodig nok til at sige, at de Par Stykker Wienerbrød var der ingen Grund til at gøre Væsen af. Men da traadte den høje Dame med det grædende Barn ved Haanden frem og sagde:

„Jeg føler mig forpligtet til at oplyse, Hr. Betjent, at denne Dreng ikke har stjaalet af Nød! Min lille Emmy — her brast Barnet i krampagtig Hulken — gav ham for et Øjeblik siden Penge.“

Under alt dette havde Drengen staaet forstokket og, som det syntes, ganske ligegyldig. Han forsøgte endogsaa at lumske sig til at tage en Bid af Wienerbrødet, som ingen havde tænkt paa at tage

fra ham; men dette forpurrede dog den Pige, der havde grebet ham, ved at ryste hans Arm, saa Brødet faldt paa Gulvet.

Betjenten tog saa Fyren ved Skulderen, og, idet han hilste paa Damerne, gik han med ham, sigende: „Ja, ja. Han har nok allenfals godt af en lille Tur paa Kamret.“

Den lille Pige var utrøstelig. Hun græd for den tyvagtige Dreng.

„Mo'r jeg er saa bange, at Politiet gør noget ondt ved ham!“

„Mit Barn, Du skal ikke være bedrøvet for den slemme Drengs Skyld. Politiet giver ham bare lidt Ris, og Du kan tro, at det vil være til hans eget Bedste, hvis han da ikke allerede er ganske forhærdet i Lasten. Bed i din Aftenbøn, min egen Emmy, at Gud vil tilgive det forverpne Barn.“

JULETRÆET

De staar i Kreds og venter, til Mo'r faar pustet sidste Lys ud og siger: „Nu maa I plyndre væk!”

Og Børnene farer løs, hver efter sin Evne og Forstand.

Der er dumme Børn imellem: de gramser efter forgyldte Æbler og Rasleguldet, som hænger i Duske.

Der er fede og magelige Børn: de stiller sig ganske roligt hen og tømmer Kræmmerhuse og Net, og naar de finder Pebernødder deri, lister de dem snedigt over i andre Gemmer og beholder selv kun de lækreste Sager.

Der er svage Børn: de puffes til Side og staar forknytte med Graaden i Halsen bag de andre, indtil en af de Voksne opdager dem og samler nogle Haandfulde sammen til dem.

Og der er ærgerrige Børn, som klatrer paa Stole og staar paa Tærne saalænge, til de naaer at plukke Topstjernen ned. Ved Siden af den hænger ogsaa gjerne delikate Marzipanfigurer og saftige Appelsiner, som gaar med i Købet.

Saadan plyndrer Børnene Juletræet, hver efter sin Evne og Forstand.

*

*

*

Barnet sover ind med Øjnene fulde af Lysenes Skær, med Maven fuld af Sødhed og Slik.